

VERSLAG

over de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming SESAR betreffende het begrotingsjaar 2010, vergezeld van de antwoorden van de gemeenschappelijke onderneming

(2011/C 368/05)

INLEIDING

1. De gemeenschappelijke onderneming SESAR, gevestigd te Brussel, werd in februari 2007 ⁽¹⁾ opgericht voor het beheer van de activiteiten van het SESAR-project (Single European Sky Air Traffic Management Research).

2. Het SESAR-project beoogt de modernisering van de luchtverkeersbeveiliging (ATM) in Europa en is in drie fasen verdeeld:

- a) de in 2005 begonnen „definitiefase”, geleid door de Europese Organisatie voor de Veiligheid van de Luchtvaart (Eurocontrol) en gefinancierd uit de begroting van de Europese Unie (EU) via het programma voor het trans-Europese vervoersnetwerk. Het resultaat is het Europese „ATM-masterplan”, dat de inhoud en ontwikkeling van, en ontplooiingsplannen voor de nieuwe generatie ATM-systemen bepaalt;
- b) de „ontwikkelingsfase” (2008-2013), die wordt beheerd door de gemeenschappelijke onderneming SESAR ⁽²⁾, en leidt tot de totstandbrenging van nieuwe technologische systemen, bestanddelen en operationele procedures zoals bepaald in het Europese ATM-masterplan;
- c) de „ontplooiingsfase” (2014-2020), die zal worden geleid door het bedrijfsleven en belanghebbenden, voor de grootschalige productie en invoering van de nieuwe luchtverkeersbeveiligingsinfrastructuur.

3. De gemeenschappelijke onderneming is opgezet als publiek-privaat partnerschap. De stichtende leden zijn de Europese Unie, vertegenwoordigd door de Europese Commissie, en Eurocontrol, vertegenwoordigd door haar agentschap. Na een oproep tot het indienen van blijken van belangstelling zijn 15 publieke en private ondernemingen uit de luchtvaartindustrie lid van de gemeenschappelijke onderneming. Hieronder bevinden zich vervoerders van luchtvaartnavigatiediensten, grond- en luchtmaterieelproducerende industrie, vliegtuigfabrikanten, luchthavenautoriteiten en fabrikanten van boordapparatuur.

4. Het budget voor de ontwikkelingsfase van het SESAR-project is 2,1 miljard euro, dat in gelijke delen door de EU, Eurocontrol en de deelnemende publieke en private partners moet worden gedragen. De bijdrage van de EU wordt betaald uit het zevende onderzoekskaderprogramma en het programma voor de trans-Europese vervoersnetwerken. Ongeveer 90 % van de bijdrage van Eurocontrol en de andere belanghebbenden wordt in natura geleverd.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad betreffende de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming voor de realisering van het Europese nieuwe generatie luchtverkeersbeveiligingssysteem (SESAR) (PB L 64 van 2.3.2007, blz. 1), gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1361/2008 (PB L 352 van 31.12.2008, blz. 12).

⁽²⁾ Ter informatie geeft de *bijlage* een overzicht van de bevoegdheden en activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming.

5. De gemeenschappelijke onderneming Sesar begon autonoom te werken op 10 augustus 2007.

BETROUWBAARHEIDSVERKLARING

6. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 287, lid 1, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie controleerde de Rekenkamer de jaarrekening ⁽³⁾ van de gemeenschappelijke onderneming SESAR, die bestaat uit de „financiële staten” ⁽⁴⁾ en de „verslagen over de uitvoering van de begroting” ⁽⁵⁾ betreffende het per 31 december 2010 afgesloten begrotingsjaar, alsmede de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening.

7. Deze betrouwbaarheidsverklaring is krachtens artikel 185, lid 2, van Verordening (EG, Euratom) nr. 1605/2002 van de Raad ⁽⁶⁾ aan het Europees Parlement en aan de Raad gericht.

De verantwoordelijkheid van de directeur

8. Als ordonnateur voert de directeur de begroting aan de ontvangsten- en uitgavenzijde uit overeenkomstig de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming ⁽⁷⁾, onder zijn eigen verantwoordelijkheid en binnen de grens van de toegekende kredieten ⁽⁸⁾. De directeur is verantwoordelijk voor het opzetten van de organisatorische structuur en van de systemen en procedures voor beheer en interne controle die van belang zijn om definitieve rekeningen ⁽⁹⁾ te kunnen opstellen die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten en om te verzekeren dat de onderliggende verrichtingen bij deze rekeningen wettig en regelmatig zijn.

⁽³⁾ Bij deze rekening is een verslag gevoegd over het budgettaire en financieel beheer tijdens het jaar, dat onder meer de uitvoeringsgraad van de kredieten vermeldt en beknopte informatie geeft over de kredietoverschrijvingen tussen de verschillende begrotingsonderdelen.

⁽⁴⁾ De financiële staten omvatten de balans en de economische resultatenrekening, de tabel van de kasstromen, de staat van de veranderingen van het eigen vermogen en de bijlage bij de financiële staten met een beschrijving van de voornaamste grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

⁽⁵⁾ De verslagen over de begrotingsuitvoering omvatten ook de resultatenrekening van de begrotingsuitvoering en de bijlage daarbij.

⁽⁶⁾ PB L 248 van 16.9.2002, blz. 1.

⁽⁷⁾ Financiële regeling van SESAR, vastgesteld door de raad van bestuur op 28 juli 2009.

⁽⁸⁾ Artikel 33 van Verordening (EG, Euratom) nr. 2343/2002 van de Commissie (PB L 357 van 31.12.2002, blz. 72).

⁽⁹⁾ De regels inzake de rekening en verantwoording en de boekhouding van EU-organen zijn vastgelegd in hoofdstuk 1 van titel VII van Verordening (EG, Euratom) nr. 2343/2002, zoals laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG, Euratom) nr. 652/2008 (PB L 181 van 10.7.2008, blz. 23), en zijn opgenomen in de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming SESAR.

De verantwoordelijkheid van de Rekenkamer

9. De Rekenkamer heeft de verantwoordelijkheid om op basis van haar controle een verklaring af te geven over de betrouwbaarheid van de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening.

10. De Rekenkamer heeft haar controle uitgevoerd overeenkomstig de internationale controlestandaarden en de regels inzake beroepsethiek van IFAC en ISSAI⁽¹⁰⁾. Volgens die standaarden moet de Rekenkamer voldoen aan ethische voorschriften en de controle zodanig plannen en uitvoeren dat redelijke zekerheid wordt verkregen dat de rekeningen geen afwijkingen van materieel belang bevatten en de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn.

11. De controle van de Rekenkamer houdt in dat procedures worden uitgevoerd om controle-informatie te verkrijgen over de bedragen en mededelingen in de rekeningen en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen daarbij. De keuze van de procedures is afhankelijk van haar controleoordeel, waaronder de beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang in de rekeningen of van onwettige of onregelmatige verrichtingen als gevolg van fraude of fouten. Bij deze risicobeoordelingen wordt gekeken naar de interne controle met betrekking tot de opstelling en presentatie van de rekeningen door de entiteit om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn. De controle van de Rekenkamer houdt tevens een beoordeling in van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en de redelijkheid van de door de leiding gemaakte boekhoudkundige schattingen, evenals een beoordeling van de algehele presentatie van de rekeningen.

12. De Rekenkamer is van oordeel dat de verkregen controle-informatie toereikend is en geschikt als grondslag voor de navolgende oordelen.

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

13. Naar het oordeel van de Rekenkamer geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke onderneming SESAR op alle materiële punten een getrouw beeld van haar financiële situatie per 31 december 2010 en van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig de bepalingen van haar financiële regeling.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

14. Naar het oordeel van de Rekenkamer zijn de onderliggende verrichtingen bij de jaarrekening van de gemeen-

schappelijke onderneming Sesar betreffende het per 31 december 2010 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

15. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de Rekenkamer.

BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BEHEER

16. De door de raad van bestuur vastgestelde definitieve begroting 2010 omvatte vastleggingskredieten ten bedrage van 135 miljoen euro en betalingskredieten ten belope van 143 miljoen euro. De bestedingsgraad bedroeg 97,3 % voor de vastleggingskredieten en 82,2 % voor de betalingskredieten.

17. In 2010 beliepen de bijdragen van de leden (55,6 miljoen euro) samen met het resultaat van het voorgaande jaar (86,5 miljoen euro) 142,1 miljoen euro, terwijl de betalingen 84,9 miljoen euro beliepen en de overdracht van kredieten 3,7 miljoen euro betrof. Dit leidde tot een positief begrotingsresultaat van 53,5 miljoen euro en deposito's op bankrekeningen aan het eind van het jaar van in totaal 57,2 miljoen euro. Dit is in strijd met het begrotingsbeginsel van evenwicht.

18. Overeenkomstig artikel 6 van de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming SESAR mogen geen uitgaven worden vastgelegd of goedgekeurd boven de door de begroting toegestane kredieten. Voor twee begrotingsonderdelen — administratieve uitgaven en studies en ontwikkeling — vielen de goedgekeurde uitgaven respectievelijk 9 en 11 % hoger uit dan de begrotingskredieten.

ANDERE AANGELEGENHEDEN

Internecontrolesystemen

19. In 2010 begon de gemeenschappelijke onderneming gebruik te maken van de systemen voor financiële verslaggeving die ook worden gebruikt door de Commissie (ABAC en SAP). Het systeem van de gemeenschappelijke onderneming Sesar voor het beheer van het operationele programma is echter niet geïntegreerd in deze systemen voor financiële verslaggeving. Aan het eind van 2010 waren de onderliggende bedrijfsprocessen nog niet gevalideerd door de rekenplichtige, zoals de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming voorschrijft.

Te late betaling van de lidmaatschapsbijdragen

20. De termijn van 1 juli 2010 voor betaling aan de gemeenschappelijke onderneming van de contante bijdragen van haar leden voor dat jaar werd niet in acht genomen. De vertragingen bij de betalingen liepen uiteen van 12 tot 113 dagen. Twee leden hadden eind 2010 in het geheel geen bijdrage betaald.

⁽¹⁰⁾ Internationale Federatie van Accountants (IFAC) en Internationale Standaarden van Hoge Controle instanties (ISSAI).

De interne-auditfunctie en de dienst Interne audit van de Commissie

21. In haar voorgaande verslag wees de Rekenkamer op de noodzaak om de bepaling in de statuten van de gemeenschappelijke onderneming betreffende de rol van de interne auditor van de Commissie te verduidelijken. Hoewel de statuten niet zijn gewijzigd, stelt de Rekenkamer vast dat de Commissie en de gemeenschappelijke onderneming maatregelen hebben getroffen om te zorgen dat de omschrijvingen van de respectieve operationele rollen van de dienst Interne audit (DIA) van de Commissie en de interne-auditfunctie van de gemeenschappelijke onderneming duidelijker worden.

22. In lijn met het door de Rekenkamer uitgesproken oordeel bevestigde de directeur-generaal van de DIA in een nota aan alle gemeenschappelijke ondernemingen van de EU de verantwoordelijkheden van de DIA krachtens het Financieel Reglement, om op te treden als intern auditor van de gemeenschappelijke ondernemingen. De raad van bestuur van de gemeenschappelijke onderneming SESAR heeft het handvest van haar interne-auditfunctie dienovereenkomstig gewijzigd.

Dit verslag werd door kamer II onder voorzitterschap van de heer Harald NOACK, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op haar vergadering van 12 oktober 2011.

Voor de Rekenkamer
Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA
President

BIJLAGE

Gemeenschappelijke onderneming SESAR (Brussel)

Bevoegdheden en activiteiten

<p>Bevoegdheden van de EU volgens het Verdrag (Artikel 187)</p>	<p>Onderzoek en technologische ontwikkeling en ruimte</p> <p>Goede uitvoering van programma's voor onderzoek en technologische ontwikkeling en demonstratie in de Europese Unie.</p>
<p>Bevoegdheden van de gemeenschappelijke onderneming (Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad, zoals laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1361/2008 van de Raad)</p>	<p>Hoofddoelstellingen</p> <p>De gemeenschappelijke onderneming heeft tot doel door coördinatie en concentratie van alle relevante onderzoek- en ontwikkelingsinspanningen in de EU te zorgen voor de modernisering van het Europese luchtverkeersbeveiligingssysteem. Zij is belast met de uitvoering van het ATM-masterplan, met name met de volgende taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> — in overeenstemming met het ATM-masterplan zorgen voor de organisatie en de coördinatie van de activiteiten van de ontwikkelingsfase van het SESAR project, zoals deze resulteren uit de door Eurocontrol beheerde definitiefase van het project, door de publieke en de particuliere financiële middelen in één enkele structuur te bundelen en te beheren; — de nodige financiering voor de activiteiten van de ontwikkelingsfase van het SESAR-project aantrekken, in overeenstemming met het ATM-masterplan; — de betrokkenheid van de belanghebbenden van de luchtverkeersbeveiligingssector in Europa garanderen; het gaat met name om: verleners van luchtvaartnavigatiediensten, luchtvaartgebruikers, belangenorganisaties van beroepspersoneel, luchtavens, en de industrie, alsmede de relevante wetenschappelijke instellingen of de relevante wetenschappelijke gemeenschap; — de technische onderzoeks-, ontwikkelings-, validerings- en studiewerkzaamheden organiseren die onder haar gezag moeten worden uitgevoerd en aldus versnippering van deze activiteiten voorkomen; — toezicht uitoefenen op de activiteiten met betrekking tot de ontwikkeling van naar behoren in het ATM-masterplan aangegeven gemeenschappelijke producten en, zo nodig, speciale openbare aanbestedingen organiseren.
<p>Organisatie</p>	<p>1. Raad van bestuur</p> <p>De raad van bestuur heeft tot taak:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) het door de Raad goedgekeurde ATM-masterplan, als bedoeld in artikel 1, lid 2, van de verordening vast te stellen en alle wijzigingsvoorstellen goed te keuren; b) de nodige richtsnoeren te geven en besluiten te nemen die nodig zijn voor de uitvoering van de ontwikkelingsfase van het SESAR-project en algemeen toezicht uit te oefenen op de uitvoering daarvan; c) het in artikel 16, lid 1, bedoelde werkprogramma en de jaarlijkse werkprogramma's van de gemeenschappelijke onderneming, alsmede de jaarlijkse begroting, met inbegrip van de personeelsformatie goed te keuren; d) een onderhandelingsmandaat te verlenen en te beslissen over de toetreding van nieuwe leden en over de bijbehorende, in artikel 1, lid 3, bedoelde lidmaatschaps-overeenkomsten; e) toe te zien op de uitvoering van de overeenkomsten tussen de leden en de gemeenschappelijke onderneming; f) de uitvoerend directeur te benoemen en te ontslaan en het organogram goed te keuren; en toezicht op de prestaties van de uitvoerend directeur; g) te beslissen over de hoogte van de financiële bijdragen en de procedures voor de betaling daarvan en over de raming van de bijdragen in natura van de leden; h) de financiële regeling van de gemeenschappelijke onderneming vast te stellen; i) de jaarrekeningen en de balans goed te keuren; j) het jaarverslag over de vorderingen in de ontwikkelingsfase van het SESAR-project en de financiële situatie bedoeld in artikel 16, lid 2, goed te keuren;

- k) te besluiten over de voorstellen aan de Commissie betreffende de verlenging en de ontbinding van de gemeenschappelijke onderneming;
- l) de voorwaarden vast te stellen voor verlening van toegangsrechten tot materiële en immateriële activa die het eigendom zijn van de gemeenschappelijke onderneming en voor de overdracht van deze activa;
- m) de regels en procedures vast te stellen voor het sluiten van de overeenkomsten die nodig zijn voor uitvoering van „het ATM-masterplan”, met inbegrip van specifieke procedures voor belangenverstrengeling;
- n) overeenkomstig artikel 24 besluiten te nemen over voorstellen aan de Commissie tot wijziging van de statuten;
- o) andere bevoegdheden uit te oefenen en andere functies op zich te nemen, met inbegrip van de eventuele oprichting van ondersteunende instellingen die nodig zijn voor de doeleinden van de ontwikkelingsfase van het SESAR-project;
- p) de regelingen ter uitvoering van artikel 8 aan te nemen.

2. Uitvoerend directeur

De uitvoerend directeur verricht zijn taken in alle onafhankelijkheid binnen de grenzen van de hem of haar verleende bevoegdheden.

De uitvoerend directeur heeft de leiding over de uitvoering van het SESAR-project in het kader van de richtsnoeren die zijn vastgelegd door de raad van bestuur, waaraan hij verantwoording verschuldigd is. Hij verstrekt aan de raad van bestuur alle inlichtingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van zijn functies.

De uitvoerend directeur heeft de volgende taken:

- a) het tewerkstellen, leiden en controleren van het personeel van de gemeenschappelijke onderneming met inbegrip van al het in artikel 8 bedoelde personeel;
- b) het organiseren, leiden en controleren van de activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming;
- c) zijn voorstellen betreffende het organogram aan de raad van bestuur voor te leggen;
- d) het algehele en het jaarlijks werkprogramma van de gemeenschappelijke onderneming, met inbegrip van een programmabestek op te stellen en geregeld bij te werken, en het aan de raad van bestuur voor te leggen;
- e) een ontwerp van jaarlijkse begroting, met inbegrip van de personeelsformatie op te stellen, overeenkomstig de financiële regeling, en dit voor te leggen aan de raad van bestuur;
- f) erop toe te zien dat de verplichtingen van de gemeenschappelijke onderneming die voortvloeien uit door haar gesloten contracten en overeenkomsten, worden nagekomen;
- g) zich ervan te vergewissen dat de activiteiten van de gemeenschappelijke onderneming volledig onafhankelijk en zonder enige belangenverstrengeling worden uitgevoerd;
- h) het jaarverslag over de vorderingen van het SESAR-project en de financiële positie op te stellen, alsmede elk ander rapport waarom de raad van bestuur kan verzoeken, en deze rapporten voor te leggen aan de raad van bestuur;
- i) aan de raad van bestuur de jaarrekeningen en de balans voor te leggen;
- j) de raad van bestuur elk voorstel voor te leggen betreffende wijzigingen in het concept van het SESAR-project.

3. Interne audit

Dienst Interne audit van de Commissie.

4. Externe controle

De Europese Rekenkamer.

5. Kwijtingverlenende autoriteit

Het Europees Parlement, Raad en de raad van bestuur van de gemeenschappelijke onderneming SESAR

<p>In 2010 (2009) ter beschikking van de gemeenschappelijke onderneming gestelde middelen</p>	<p>Begroting</p> <p>134,7 miljoen euro (325,1 miljoen euro)</p> <p>Personeelsbestand per 31 december 2010</p> <p>De operationele begroting 2010 omvat een personeelsformatie met 39 tijdelijke functionarissen en 3 gedetacheerde nationale deskundigen, wat leidt tot een totaal van 42 ambten, waarvan er eind 2010 37 bezet waren (18 in 2009):</p> <ul style="list-style-type: none"> — 23 tijdelijk personeel, extern aangeworven, — 10 door leden van de gemeenschappelijke onderneming gedetacheerde personeelsleden overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EG) nr. 219/2007 van de Raad, — 2 arbeidscontractanten, — 2 gedetacheerde nationale deskundigen, <p>waarvan</p> <ul style="list-style-type: none"> — 21 met uitvoerende, — 15 met administratieve en ondersteunende, en — 1 met gemengde taken.
<p>In 2010 geleverde producten en diensten</p>	<p>Sinds de lancering van de activiteiten van het SESAR-programma in juni 2009:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) waren er eind 2010 285 projecten gestart en 232 overgegaan tot de uitvoeringsfase; de integratie van de activiteiten die zijn gegund in het kader van IBAFO II zijn in gang gezet en ongeveer 1 800 personen zijn thans betrokken bij de verschillende projecten van het SESAR-programma. De programma-activiteiten ontwikkelen zich volgens plan en vormen een basis voor verdere vooruitgang om bij te dragen tot de verwezenlijking van de strategische doelstellingen voor 2012; b) in juni 2010 vond de eerste Engineering Review Session (technische beoordelings-sessie) plaats, d.w.z. de beoordeling van de vooruitgang van de verschillende werkpakketten/projecten richting de streefdoelen van de gemeenschappelijke onderneming SESAR. De beoordeling maakte met name duidelijk hoe de kritische afhankelijkheden zijn vastgesteld en bijdragen tot samenhangende vorderingen van de projecten richting de streefdoelen, alsmede dat enkele corrigerende maatregelen nodig zijn om schema's, inhoud en technische methodologie te harmoniseren; c) wat betreft de verslaglegging van het programma heeft de gemeenschappelijke onderneming een gestructureerde kwartaalrapportage ingevoerd op basis van de inspanningsbenutting die de leden vanaf kwartaal III 2010 moeten indienen. Met dit verslag verwerft de gemeenschappelijke onderneming aanvullend inzicht in de afstemming van de inspanningen van de leden op de programmadoelstellingen en de risico's die worden gelopen; d) wat betreft validering bereikten de SESAR-partners overeenstemming over een routekaart voor validering & verificatie, waarin wordt benadrukt hoe belangrijk het is om bij alle valideringsactiviteiten de werkelijke operationele omgeving zo dicht mogelijk te benaderen; e) werkpakket E (langetermijnonderzoek) en werkpakket 11 (Systemen voor het centrum van de luchtverkeersleiding) zijn gelanceerd, en de activiteiten begonnen volledig aan het eind van het jaar, respectievelijk in het eerste kwartaal van 2011; f) om de betrokkenheid van alle belanghebbenden bij het programma te waarborgen heeft de GOS hun deelname verzekerd door de gunning van contracten die voortvloeien uit aanbestedingsprocedures, ofwel rechtstreeks, ofwel via Eurocontrol: <ul style="list-style-type: none"> — in de eerste maanden van 2010 werd een contract getekend om deskundigheid op het gebied van „low-cost luchtruimgebruikers” toe te voegen. Het in 2010 vastgelegde bedrag belooft 1,5 miljoen euro; — wat betreft de militaire betrokkenheid worden steeds meer contracten ontwikkeld met de verschillende nationale defensieadministraties alsmede via Eurocontrol DCMAC. Het aantrekken van een senior militair adviseur in mei 2010 heeft ervoor gezorgd dat men in de militaire gemeenschap veel beter op de hoogte is van SESAR;

	<p>— de betrokkenheid van de belangenorganisaties van beroepspersoneel is verzekerd omdat Eurocontrol namens de gemeenschappelijke onderneming vijf contracten heeft gesloten met alle organisaties. Het voor de periode 2010-2012 vastgelegde bedrag beloopt 1 miljoen euro in de vorm van een contante bijdrage van Eurocontrol. De administratie en betalingen worden beheerd door Eurocontrol, zodra de te leveren producten zijn goedgekeurd door de gemeenschappelijke onderneming;</p> <p>g) de tweede fase van de aanbestedingsprocedure voor AIRE (Atlantic Interoperability Initiative to Reduce Emissions) werd gelanceerd en afgerond, wat leidde tot de gunning van 18 contracten met verschillende consortia die belast zijn met de uitvoering van de activiteiten. Het totale vastgelegde bedrag beloopt 2,7 miljoen euro;</p> <p>h) de gemeenschappelijke onderneming startte in mei 2010 een onderzoek naar draadloze communicatie en er werden 2 contracten getekend voor een bedrag van 0,5 miljoen euro;</p> <p>i) op grond van de ondertekening van een memorandum voor samenwerking tussen de EU en de US Federal Aviation Administration zal de gemeenschappelijke onderneming in samenwerking met de Europese Commissie en Eurocontrol het meest geschikte kader vaststellen om met concrete activiteiten uitvoering te geven aan dit memorandum. In dit verband streeft de gemeenschappelijke onderneming ernaar te verzekeren dat haar leden die bij de uitvoering van de projecten betrokken zijn, met hun Amerikaanse tegenhangers een essentiële rol spelen op de verschillende relevante terreinen. Voorts werden in samenwerking met de EC en Eurocontrol externe betrekkingen opgebouwd met verschillende strategische gebieden in de wereld, met name Brazilië, China, India en het Midden-Oosten;</p> <p>j) het communicatieplan werd uitgevoerd overeenkomstig de door de raad van bestuur goedgekeurde begroting. Als onderdeel van de door het communicatieteam uitgevoerde activiteiten vormt de in maart te Amsterdam gehouden jaarlijkse „Global Air Traffic Control”-conferentie een voorbeeld van een efficiënt en doeltreffend resultaat met beperkte middelen;</p> <p>k) De ingebruikname van ABAC en SAP werd voltooid in mei 2010, en de ingebruikname van ABAC-activa en ABAC-contracten is gepland voor het eind van 2011.</p>
--	--

Bron: Door de gemeenschappelijke onderneming SESAR verstrekte gegevens

---

ANTWOORDEN VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERNEMING SESAR

17. De gemeenschappelijke onderneming meent dat zij duidelijk vooruitgang heeft geboekt ten aanzien van het beginsel van begrotingsevenwicht. Het kassaldo van 57,2 miljoen euro aan het einde van het jaar 2010 betekent een vermindering van 34 % vergeleken bij 2009. Van de 55,6 miljoen euro aan bijdragen van de leden werd 43,8 miljoen euro in de laatste weken van het jaar ontvangen, teneinde de financiering van werkzaamheden in 2011 te kunnen waarborgen.

18. De gemeenschappelijke onderneming erkent de gefundeerdheid van de opmerking van de Rekenkamer. Zij heeft echter een beperkte levensduur en is van mening dat zij het geheel aan betalingskredieten slechts éénmaal in de totale begroting voor 2007-2016 kan opnemen om te voorkomen dat zij het begrotingsplafond aan het einde van de ontwikkelingsfase van SESAR in 2016 doorbreekt.

19. De gemeenschappelijke onderneming heeft een operationeel programmabeheersysteem ontwikkeld als aanvulling op de financiële en budgettaire informatie en is van mening dat zij haar systemen voor zover mogelijk heeft geïntegreerd, gezien de beperkingen door het gebruik van ABAC en SAP. Zij is van plan ABAC-Assets en ABAC-Contract eind 2011 te implementeren. Het verslag van de rekenplichtige van de Gemeenschappelijke Onderneming over de validering van de lokale systemen zal nog in 2011 gereed zijn.

20. De bijdragen van de twee leden die eind 2010 nog niet hadden betaald, beliepen in totaal 18 000 euro. De vertraging was te wijten aan een communicatiefout binnen het consortium van leden. Bedoelde bijdragen werden begin 2011 ontvangen.
